

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Kommunstyrelseförvaltningen
Magnus Gustafsson
0220-240 07

Brottsförebyggande Rådet

Slutrapport avseende utvärdering av aktiviteten *Utvecklad samverkan polis - kommun för att förebygga utanförskap av unga*, dnr B3.3-0343/2012

Inledande sammanfattning

Hallstahammars kommun beviljades 2012 aktivitetsstöd av BRÅ om 250 000 kronor för kunskaps- och metoduppbyggnad i det brottsförebyggande arbetet riktat mot ungdomar i kommunen. Aktivitetsstödet har i huvudsak riktats mot att Mälardalens högskola (MDH) har fått i uppdrag att utvärdera det brottsförebyggande samverkansprojekt; *Utvecklad samverkan polis-kommun för att förebygga utanförskap av unga*.

Resultaten av utvärderingen redovisas i två delrapporter, där den första delen är en utvärdering av *en processinriktad karaktär* och redovisar intryck och bedömningar av samverkan och den andra delen är av *summativ karaktär* och belyser hur samverkan sett ut och fungerat i praktiken mellan de olika aktörerna.

I delrapport 1 lyftes ett flertal faktorer fram som sågs som positiva för samverkansklimatet i Hallstahammar, i samarbetet mellan kommun, polis och skola. Resultaten visade bl a att det finns en positiv inställning till samverkan och ett gott samarbetsklimat aktörerna emellan. Delrapport 1 innehöll även ett antal aspekter att utveckla. Bland annat behövde rollfördelningen mellan aktörerna bli tydligare, systematiska uppföljningar av respektive aktörs arbetssätt göras samt samsynen kring sekretessen förbättras.

Bakgrund

Hallstahammars kommun beviljades 2012 aktivitetsstöd av BRÅ om 250 000 kronor för kunskaps- och metoduppbyggnad i det brottsförebyggande arbetet riktat mot ungdomar i kommunen. Arbetet genomförs utifrån en informell, men i vissa delar formaliserad samverkan mellan socialtjänst, polis och skola och aktiviteterna handlar om att förebygga utanförskap av barn och unga. Målgruppen "barn och unga" är flytande men har en övre gräns på 25 år. Projektet har löpt under en tvåårsperiod (från december 2012 till december 2014).

Aktivitetsstödet har i huvudsak riktats mot att Mälardalens högskola (MDH) fått i uppdrag att utvärdera det brottsförebyggande samverkansprojekt; *Utvecklad samverkan polis-kommun för att förebygga utanförskap av unga*.

Utvärderingen har skett i två steg där Delrapport 1, Att förebygga ungas utanförskap – en utvärdering av ett samverkansprojekt mellan Hallstahammar kommun och polisen, från januari 2014 var processinriktad och utgick från hur de samverkande aktörerna beskriver sin samverkan.

Delrapport 2, följer upp den första rapporten samt sammanfattar vad som gjorts i samverkansprojektet. Rapporten redovisar även möjliga långsiktiga effekter. För samverkansprojektet har ett effektmål satts upp: Att minska användandet av alkohol, narkotika och tobak bland unga. För att uppnå målet har en handlingsplan upprättats där ett antal aktiviteter ingår samt indikatorer för vad som ska följas upp.

Frågeställningar och Metod

Istället för att som vid traditionell utvärdering enbart följa upp resultat vid projektets slut (måluppfyllelse- och effektutvärdering) utvärderas samverkansprojektet över tid. Denna form av utvärdering kallas för lärande (*engelskans on-going evaluation*).

Utvärderingens övergripande syfte är att värdera det lokala brottsförebyggande samverkansprojektet *Utvecklad samverkan polis-kommun för att förebygga utanförskap av unga* mot uppsatta effektmål och lyfta fram eventuella utvecklingsbehov. Detta görs i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för olika aktörer att verka för att bryta utanförskap bland barn och unga i riskzonen.

Utvärderingen består av två delar. En första del är en utvärdering av *en processinriktad karaktär* och redovisar intryck och bedömningar av samverkan som bidrar till att förbättra satsningen under tiden som den pågår. Frågeställningen som besvaras i denna rapport är: Hur beskriver de samverkande aktörerna sin samverkan? En andra del är av *en summativ karaktär* (rapport II) och belyser hur samverkan sett ut i praktiken mellan de olika aktörerna, hur användandet av de olika aktiviteterna i samverkan har utförts, samt hur utföranden har gått och vilket genomslag aktiviteterna fått hos samverkansaktörerna.

Modellen för utvärderingen innehåller följande komponenter:

KOMPONENTER		
Projektets förutsättningar	Genomförande & resultat (lärande)	Implementering & spridning av resultat (användning – genomslag & effekter)

Genomförande och deltagande aktörer

Utvärderingen genomfördes av Mälardalens Högskola. Följande aktörer har en aktiv roll i samverkan polis-kommun och har därmed varit nyckelaktörer i utvärderingen:

- Kommunstyrelseförvaltningen (övergripande samordning)

- Socialtjänsten i Hallstahammar
- Närpolisen i kommunen
- Skolor i kommunen

Totalt har 12 intervjuer genomförts med deltagande organisatoriska aktörer på olika verksamhetsnivåer och utöver det har även en intervju genomförts med en av ungdomarna som haft tät kontakt med ungdomscoacher och polis inom ramen för projektet.

Resultat

Resultaten av utvärderingen redovisas i två delrapporter. I Delrapport 1 lyftes ett flertal faktorer fram som sågs som positiva för samverkansklimatet i Hallstahammar, i samarbetet mellan kommun, polis och skola. Resultaten visade bl a att det finns en positiv inställning till samverkan och ett gott samarbetsklimat aktörerna emellan.

Delrapport 1 innehöll även ett antal aspekter att utveckla. Bland annat behövde rollfördelningen mellan aktörerna bli tydligare, systematiska uppföljningar av respektive aktörs arbetssätt göras samt samsynen kring sekretessen förbättras.

I nedanstående tabell visas en sammanställning av styrkor och utvecklingsområden utifrån delrapport 1:

STYRKOR & FRAMGÅNG	ASPEKTER ATT UTVECKLA
Gemensamma övergripande mål och målbilder med samverkan.	Tydlig definition av och terminologi gällande målgruppen.
Identifierade behov av samverkan.	Större tydlighet i rollerfördelningen mellan aktörerna.
Ett råd med övergripande ansvar för utfallet av samverkan.	Större samordning av aktiviteterna utifrån resurser och uppdrag.
Politisk legitimitet och stöd för samverkan.	Löpande diskussioner om kriterier för lyckad samverkan på regelbundna avstämningar mellan tre de aktörerna.
Samsyn kring motiven för samverkan	Systematiska uppföljningar av respektive aktörs arbetssätt.
Handlingsplan med preciserade samverkansområden och ansvarsfördelning.	Större samsyn kring sekretess.
Ny yrkesroll som ungdomscoach.	
Nya kontaktytor med andra aktörer.	

I Delrapport 2 följdes dels arbetet upp utifrån slutsatserna i den första delrapporten, vilket visade att åtgärder var igång på de flesta punkter och att sekretessfrågan inte längre upplevdes som ett problem. Vidare redogörs det för en del statistik kopplat till uppsatt effektmål i handlingsplanen. Där behövs dock fler mätningar över en längre tidsperiod för att kunna dra mer långtgående slutsatser om effekter.

I följande tabell sammanfattas styrkor och utvecklingsområden utifrån delrapport 2 i utvärderingen:

STYRKOR & FRAMGÅNG	ASPEKTER ATT UTVECKLA
Positiv syn på att samverka. Ungdomscoachernas arbete. Operativa gruppens återuppstart för samordning av resurser och aktiviteter. Samverkan leder till snabba insatser.	Delad syn på förväntningar och arbetsuppgifter. Alla aktörers del i samverkansprojektet. Utrymme för utförande av arbetsuppgifter. Strategier för att undkomma personbundenhet. Spridning av kunskap till utomstående aktörer.

Slutsatserna ger ett mycket bra underlag inför kommande översyn av samverkansöverenskommelsen mellan polis-kommun och tillhörande handlingsplan. Framöver behöver mer arbete göras kring att föra en dialog om ömsesidiga förväntningar så att socialtjänst, polis och skola får en fördjupad förståelse för övriga aktörers resurser och arbetssätt. Vidare behöver ökad samsyn skapas kring förväntningarna aktörer emellan och att dessa harmonierar med gemensamt uppsatta mål. Slutligen behöver lärdomarna spridas mer till andra aktörer i länet, både mellan kommunerna och inom polisens organisation. Där kan med fördel nätverket för läns-Brå användas där såväl polisen som kommunerna finns representerade.

Bilagor

1. Rapport 1 Hallstahammar
2. Rapport 2 Hallstahammar
3. Ekonomisk redovisning

Kommunstyrelseförvaltningen

Magnus Gustafsson
Säkerhetssamordnare